

Fleckviehfokkers vanuit de basis, deze typering omschrijft de familie Holzer uit de Duitse deelstaat Beieren. Het jarenlange gebruik van dit ras resulteert in een gemiddelde melkopbrengst van bijna negenduizend liter en een jaarlijkse afzet van ruim veertig fokvaarzen.

Ruim vijftig Fleckviehkoeien vullen de ligboxenstal van de familie Holzer in Diemendorf, in de deelstaat Beieren. Een bezoek aan dit bedrijf valt midden in het drukste moment van de dag; het is bijna melkerstijd, het hooi wordt geharkt om binnen te halen, het is zomer 2004. Jakob (67), Therese (57) en Georg Holzer (25) maken het werk af, terwijl Hans Holzer (33) tijd neemt voor een rondleiding waarin de fokkerij van Fleckviehkoeien de hoofdrol speelt. Als foktechnicus bij de fokkerijorganisatie München-Grub heeft Hans Holzer een volledige baan buiten het bedrijf, dat dagelijks gerund wordt door Georg. De beslissingen op fokkerijgebied nemen de broers in overleg. Ze koersen hierbij op een koe met zowel melk als vleesontwikkeling. 'Dat is ook de reden waarom de fokkerijontwikkeling relatief langzaam is gegaan op het bedrijf, we willen het vlees erbij houden', stelt

slacht moeten de dieren rond de 400 kilogram wegen.' Het fokken van oude koeien moet volgens Holzer inherent zijn aan het fokdoel. 'Dertig van onze koeien hebben minimaal vier keer gekalfd. Hierbij zitten twee koeien die elf keer gekalfd hebben, twee met ne-

Jakob, Georg, Hans en Therese Holzer: 'Onze veestapel moet vitaliteit uitstralen met goed beenwerk en ondiepe uiers'

Haar vaarzenlijst kende een langzame start, waarin ze duizend kilogram onder het stalgemiddelde zat. Het overzicht van lactaties laat een duidelijke vooruitgang zien; haar derde lijst rondde ze af in 317 dagen met 9156 kg melk, 4,12 % vet en 3,48 % eiwit.

Het meest recente jaaroverzicht van de veestapel toont een gemiddelde productie van 51 koeien met 8990 kg melk met 4,23 % vet en 3,55 % eiwit. De gemiddelde tussenkalftijd lag in 2003 op 361 dagen.

Verkoop van fokvaarzen

Bij het insemineren wordt grofweg de verdeling gemaakt tussen twintig procent proefstieren, veertig procent jonge topstieren en veertig procent oudere, bewezen vererfers. 'De oudste stier die we op het moment gebruiken is Haxent, een stier uit 1981, die vooral brede, diepe koeien fokt.'

Vanuit de ligboxenstal loopt Holzer door naar een openfrontstal waar een aantal zwartbonte Holsteinkoeien aan het voerhek staat. Deze dieren dienen als ontvangers voor de Fleckviehembryo's die op het bedrijf gewonnen worden. Zoals een groot deel van de stierkeus afhankelijk is van de betrouwbaarheid, zo moeten ook de donorkoeien zich eerst bewezen heb-

Door embryo's te winnen en alle vaarskalveren aan te houden is het koppel met jongvee behoorlijk uitgedijd. Het totaal van 45 kalveren tot één jaar, 50 pinken en 45 drachtige vaazen is niet meer op het eigen bedrijf te houden. In de zomerperiode verblijven circa tachtig dieren vanaf één jaar op de weide. Voor het stalseizoen is voor zestig dieren een onderkomen op een pachtbedrijf gezocht.

Door alle vaarskalveren aan te houden krijgt de familie niet alleen de mogelijkheid om laat te selecteren, volgens Hans Holzer is de verkoop van afgekalfde vaarzen ook een interessante bron van inkomsten. Binnen aan tafel doorzoekt Holzer de boekhouding om zijn verhaal over de omzet en aanwas met cijfers te onderbouwen. In 2003 verlieten 42 fokvaarzen het bedrijf voor een gemiddelde verkoopprijs van 1460 euro. De uitgesplitste omzet- en aanwaspost toont voor slachtkoeien een opbrengst van 1100 euro per dier. De stierkalveren verlaten het bedrijf op een leeftijd van 30 tot 45 dagen op een gewicht van 75 tot 95 kilogram.

Jaarrond op stal

Terwijl de verhalen over fokkerij met bijbehorend rendement de boventoon voeren in Holzers verhaal, blijkt de aandacht

Stalfavoriet Bella (v. Regio)

*Randydochter Luzi
Productie eerste lijst: 207 6997 3,84 3,58 I.I.*

Hans Holzer: 'Koeien moeten minimaal drie lactaties afronden voor we ze spoelen'

Koersen op melk en vlees

Hans Holzer. 'Onze veestapel moet vitaliteit uitstralen met goed beenwerk en ondiepe uiers.' Hij benadrukt de voorkeur voor brede, diepe koeien die voldoende ruimte in de middenhand hebben. 'Ge-

gen kalvingen en vijf die aan de achtste lactatie werken', somt hij moeiteloos op. 'We kunnen op sterke koeien selecteren door alle vaarskalveren aan te houden. Als je maar een beperkt aantal dieren opfokt,

dan loop je de kans verder te moeten met dieren die bijvoorbeeld kromme benen hebben.' De vijfdekalfskoe Bella (v. Regio) mag zich inmiddels tot de stalfavorieten rekenen.

ben. 'Ze moeten minimaal drie lactaties hebben voor ik ze ga spoelen', stelt Hans Holzer. 'Eén keer hebben we een vaars gespoeld, dat werd uiteindelijk het slechtste dier ooit.'

voor voeding een niet te missen aspect. De melkkoeien staan jaarrond op stal. De grote hoeveelheid neerslag die dit gebied jaarlijks te verduren krijgt, maakt weidegang op de 74 hectare leemgrond haast onmogelijk. 'Weiland verandert bij ons meteen in bouwland wanneer je de koeien erop laat. Nu we ze op stal houden kunnen we de dieren het hele jaar rond een homogeen rantsoen voeren.' Het TMR-rantsoen van de koeien is afgestemd op 24 kilogram melk. Per dier rijdt de voermengwagen een mengsel van 24 kilogram kuilgras, 17 kilogram maïs, 3 kilogram geplette granen, 2,5 kilogram bietenschroot, 0,5 kilogram hooi, 0,7 kilogram melasse en 100 milliliter propyleen-

glycol voor het voerhek. Aanvullend verstrekt de krachtvoercomputer een eiwitrijke brok. 'De krachtvoergifft via de voercomputer ligt op 1080 kilogram per koe per jaar', vertelt Holzer. 'Dat is één van de vele kostenposten die we goed in de gaten moeten houden. Maar dat geldt eigenlijk voor iedereen: de kosten stijgen door, terwijl we steeds minder geld voor de melk krijgen. De goede opbrengstprijzen van de kalveren en de hoge restwaarde van de koeien is voor ons in ieder geval reden om zowel op melk als op vlees te fokken.'

Christel van Raay

